

ת"פ (ראשון לציון) 8061-02-22 - מדינת ישראל נ' יוסף שלמה

ת"פ (ראשון-לציון) 8061-02-22 - מדינת ישראל נ' יוסף שלמהשלום ראשון-לציון

ת"פ (ראשון-לציון) 8061-02-22

מדינת ישראל

נגד

יוסף שלמה

ע"י ב"כ עו"ד שרון בן שפר

בית משפט השלום בראשון-לציון

[10.12.2024]

כבוד השופט יוני לבני

גזר דין

1. הנאשם, בן 46, הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של סיוע ליצוא, יבוא, מסחר אספקה של סמים מסוכנים, לפי סעיף 13 + 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג 1973, ביחד עם סעיף 31 לחוק העונשין התשל"ז-1997 (להלן: חוק העונשין) ובעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, החזיק הנאשם במונית מסוג מרצדס (להלן: המונית). ביום 18.2.21, בסמוך לשעה 18:00, נהג הנאשם במונית כשאחד, מנחם לוגסי ישב במושב האחורי (להלן: לוגסי). בנסיבות אלה, לאחר תיאום טלפוני בין לוגסי לאחד, אורן בקרמן (להלן: בקרמן), נפגשו הנאשם ולוגסי עם בקרמן בעיר אשדוד. במהלך הפגישה, נטל בקרמן 3 שקיות מתא הכפפות במונית ובהן סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של כ-14 גרם וזאת תמורת 450 ש"ח. לאחר הדברים האלה, ובשעה שהמונית עמדה ברמזור בעיר בחולון, ניגש השוטר לידור בן שושן אל הדלת האחורית ימנית במונית וניסה לפתוח אותה, תוך כדי שצעק "משטרה" מספר פעמים. בתגובה לכך החל הנאשם בנסיעה מהירה. במעשיו אלה, סייע הנאשם ללוגסי לסחור בסם מסוג מסוכן וזאת ללא היתר כדין או רישיון, ועשה מעשה בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק.

3. בהתאם להסדר טיעון בין הצדדים, הודה הנאשם ביום 4.1.2023 בכתב האישום המתוקן ובאותו מועד הרשעתי ובעבירות שיוחסו לו, כמפורט בסעיף 1. ההסדר לא כלל הסכמות לגבי העונש.

תסקירי שירות המבחן

4. ביום 3.9.2023 ערך שירות המבחן תסקיר בעניינו של הנאשם. עורכי התסקיר התרשמו כי הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית, שבה הפנים מודלים וערכים תקינים, וכי מדובר באדם בעל יכולות וכישורים, אשר עשה מאמצים לאורך השנים לתפקוד תקין במסגרות המקובלות. עוד ציינו עורכי התסקיר כי הנאשם התמודד עם מצוקה כלכלית עקב משבר הקורונה, וכי התקשה להיעזר בגורמי תמיכה בסביבתו. לדבריהם, העבירות נושא ההליך דנן בוצעו על רקע קשיים אלה, תוך שהוא מונע ממצב כלכלי מורכב ובוחר בפתרונות מהירים ופורצי גבולות. בין גורמי הסיכון, עמדו עורכי התסקיר על חומרת העבירות נושא הדין וקשייו של הנאשם לקבל אחריות על מעשיו ולהציב גבולות פנימיים, כשהוא ממוקד בצרכיו ובעל כלים חלקיים להתמודדות אדפטיבית בעת מצבי דחק ומשבר. בין גורמי הסיכון לשיקום, הצביעו עורכי התסקיר על היעדרו של עבר פלילי, על העובדה שהנאשם מנהל אורח חיים יציב ומתפקד, משתף פעולה עם שירות המבחן, ובעל מוטיבציה להשתלב בטיפול. נוכח נכונותו של הנאשם ליטול חלק בטיפול תואם צרכיו בשירות המבחן כדי לרכוש כלים להתמודדות במצבי דחק ומשבר, וכדי להפחית את הסיכון להישנות עבירות בעתיד, נעתרתי לבקשת שירות המבחן לדחייה בת שלושה חודשים לשם הגשת תסקיר משלים.
5. במהלך שלושה חודשים עקב שירות המבחן אחר התגייסות הנאשם להליך הטיפולי ובסיומם הוגש תסקיר משלים. מתסקיר אחרון זה עלה כי במהלך התקופה הנ"ל, בחודש פברואר 2024, נפתח נגד הנאשם תיק פלילי נוסף בגין עבירות רכוש. עוד נכתב כי בפגישות עמו ציין הנאשם כי לא הבין שהליך הטיפול כרוך בהתחייבות ארוכה, שלל נזקקות טיפולית, ציין כי הביע רצון להצטרף לקבוצה בשל חשש מגזר הדין והוסיף כי יתקשה להתחייב לכך מפאת פגיעה כלכלית. במסגרת התסקיר המשלים התרשם שירות המבחן כי התנהלות הנאשם משקפת היעדר תובנה למצבו ונטייה לטשטש בעיות בתפקודו על רקע הלחץ הכלכלי והחשש מענישה קונקרטיית. לדבריהם, הנאשם אינו בשל להשתלב בהליך טיפולי מעמיק שבו ידרש לבחון באופן ביקורתי את התנהלותו. נוכח דברים אלה, נמנע שירות המבחן לבוא בהמלצה טיפולית, ואף סבר כי אין בידו להמליץ על סיום ההליך ללא הרשעה.
- תמצית טענות הצדדים
6. לטענת המאשימה, נוכח חומרת מעשיו של הנאשם, שסייע לסחור בסם במשקל 14 גרם, מחד גיסא; והיותו אך מסייע לדבר עבירה, מאידך גיסא; ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, יש לקבוע מתחם ענישה הנע בין שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות ועד לשנת מאסר, לצד ענישה נלווית. אשר לעונש בתוך המתחם, מצביעה המאשימה על כך שהנאשם הודה, נטל אחריות וחסך בזמן שיפוטי וכן לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי. על רקע כל זאת, סברה המאשימה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם. בצד זה, סבורה המאשימה כי בהיעדר פגיעה קונקרטיית בעיסוקו, אין מקום להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם, תוך שהיא מצביעה על התסקיר שערך שירות המבחן בעניינו, שממנו עולה כי הנאשם אינו מפנים את חומרת מעשיו ואינו נכון לשתף פעולה עם ההליך הטיפולי.

7. הנאשם טוען מנגד כי מעשיו התמצו בכך שנהג במונייתו ולכל היותר עצם את עיניו אל מול העובדה שאחר מבצע עסקת סמים. לדבריו, הוא לא קיבל כל תמורה בגין מעשיו, ותכליתה לא הייתה הפקת רווחים. בצד זה מצביע הנאשם על הודאתו, על כך שנטל אחריות ועל כך שהוא נעדר על עבר פלילי. לדבריו, נוכח הנזק הכבד שעשוי להיגרם לעיסוקו כנהג מונית יש מקום לבטל את הרשעתו, כשבהקשר זה הוא סבור כי יצאה שגגה תחת ידו של שירות המבחן בקביעת תכנית טיפול כה ממושכת שהנאשם אינו יכול לעמוד בה בשל קשייו הכלכליים.
8. בתום הדיון ניתנה לנאשם "זכות המילה האחרונה". בדבריו במסגרת זו, אמר הנאשם כי הוא מצטער על מעשיו, וכי לא ישוב לבצע עבירות.
9. לאחר הטיעונים לעונש הוריתי לממונה על עבודות שירות להכין חוות דעת בנוגע למידת התאמתו של הנאשם לעונש של עבודות שירות. בחוות דעתו שהוגשה ביום 26.11.24 נכתב כי אין מניעה שהנאשם יבצע עונש של עבודות שירות, ואולם בשל מצבו הבריאותי יש להגביל את שעות העבודה ל-6.5 מדי יום, ללא עבודה בשמש וללא הרמת משאות כבדים.
- דיון והכרעה
העתירה לביטול הרשעה
10. כידוע, בעת בחינת האפשרות לבטל את הרשעתו של נאשם, יש לבחון התקיימותם של שני תנאים מצטברים: הראשון, ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם; השני, סוג העבירה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. בתוך כך, יבחן בית המשפט שורה של שיקולים, ובכלל זה אם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; מידת הפגיעה של העבירה באחרים; הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; אם ביצוע העבירה על-ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או מדובר בהתנהגות מקרית; יחסו של הנאשם לעבירה; וכן את משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם והשפעתה על תחומי פעילותו. בצד זה, ישקול בית המשפט גם את האינטרס הציבורי הרחב ואם זה מאפשר הסתפקות בהליך ללא הרשעה, נוכח האינטרסים המוגנים שעל הכף (ראו ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997); ע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' שמש, פ"ד נ(3) 682 (1996)). בפסיקה הודגש כי הימנעות מהרשעה של מי שאשמתו הוכחה היא "חריג שבחריגים" ותיעשה רק במקרים יוצאי דופן (ראו למשל רע"פ 1097/18 בצלאל נ' מדינת ישראל (18.4.2018); רע"פ 1949/15 תקרורי נ' מדינת ישראל (2.4.2015); רע"פ 2180/14 ספיר נ' מדינת ישראל (24.4.2014)).

11. אף שאין לומר שחומרת המעשים בענייננו מצויה ברף העליון, איני סבור כי המקרה דנן נכנס בגדר אותם מקרים חריגים שעשויים להצדיק אי הרשעה. ראשית, בתי המשפט שבו וחזרו על חומרתן של עבירות הסחר הסמים, ועל הצורך לנקוט יד קשה נגד מבצעייהן "לרבות הבלדרים המאפשרים את העברתו של הסם מבעליו לציבור" (ע"פ 2646/15 מדינת ישראל נ' אבו בכר, פסקה 9 (16.7.2015)). ספק אם ניתן לוותר על הרשעה פלילית של מי שנטל חלק בשרשרת הפצת הסם מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. שנית, וזה העיקר - מדובר בנאשם אשר בהתאם לתסקיר שירות המבחן נעדר תובנה למצבו, נוטה לטשטש בעיות בתפקודו, מתקשה לקבל על עצמו אחריות ולשתף פעולה, ושולל נזקקות טיפולית, באופן שאינו מייצר פתח להתערבות שיקומית (עמ' 2 לתסקיר מיום 22.5.24). דברים אלה נכתבו במסגרת תסקיר משלים, קרי הייתה לנאשם הזדמנות להוכיח את אפשרות שיקומו ואף פרק זמן ממושך להיערך לכך, אך הוא נמנע מלעשות כן. במובן זה, אין לגזור גזירה שווה בין מקרה זה למקרים אחרים שהוצגו, שבהם הובאו אינדיקציות לסיכויי שיקום משמעותיים (ראו למשל ת"פ (של' ת"א) 44597-02-13 מדינת ישראל נ' שאגן (9.8.2013); ת"פ (של' ק"ש) 34271-10-18 מדינת ישראל נ' דהן (23.3.2019); השוו: עפ"ג (מח' מר') 70570-02-19 מדינת ישראל נ' לוי (8.7.2019)).
12. זאת ועוד, הנאשם אמנם הציג מסמך מטעם חברת "מוניות דקל ישיר ראשל"צ בע"מ, שלפיו "תקנון החברה של מוניות דקל אומר שכאשר אדם יש לו רישום פלילי לא יעבוד בתחנות המוניות ויפותר לאלתר ולא יעסוק כנהג מונית" (הטעות במקור), ואולם מדובר במסמך תלוש, שאין אף אדם מזוהה החתום עליו, שאינו מאומת כתצהיר ושאינו מצורף לו התקנון המדובר. ממילא, אין לתת משקל ממשי למסמך כאמור, בהיעדר עד שיעיד לגביו, תוך מתן אפשרות למאשימה לערוך חקירה נגדית. לכך יש להוסיף כי בהתאם לתסקיר שירות המבחן בצד עבודתו בחברת המוניות, עובד הנאשם גם כנהג מונית עצמאי, וכן מטפל בסבתה של אשתו דרך חברת סיעוד. אם-כן, אפילו הנחנו כי צפויה פגיעה מסוימת בעיסוקו של הנאשם עקב הרשעתו, אין מדובר בשבירת מטה לחמו. לא הוצגה, אפוא, אינדיקציה ממשית שלפיה הרשעה תסב לנאשם נזק קונקרטי בעיסוקו כנהג מונית. בנסיבות אלה, אין לומר כי מדובר במי שהרשעה תפגע בשיקומו.
13. על יסוד האמור, דין הבקשה לביטול הרשעה להידחות. גזירת דינו של הנאשם
17. משנדחתה הבקשה לביטול הרשעה, יש לגזור את דינו של הנאשם. בהתאם לאמות המידה של תיקון 113 לחוק העונשין. בענייננו אין מחלוקת בין הצדדים כי מדובר באירוע אחד, חד פעמי, של סיוע למכירת סם מסוכן והפרעה לשוטר, ומכאן שבהתאם לאמות המידה שנקבעו בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) יש לקבוע מתחם ענישה אחד. אבחן, אפוא, את הערכים החברתיים אשר נפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם; מדיניות הענישה הנוהגת; והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. קביעת מתחם העונש ההולם

14. כאמור הנאשם הורשע בסיוע למכירת סם מסוכן מסוג קנבוס. כפי שחזרו בתי המשפט וקבעו פעמים רבות, הערך החברתי העומד ביסוד עבירות הסמים הוא מניעת פגיעה בשלום הציבור, בבריאותו ובשלומם הפיסי והנפשי וכן החשש מפגיעה בסדר הציבורי. בצד זה, מבקשת איכפתן של עבירות הסמים להגן על הציבור גם מפני הנזקים העקיפים שמקורם בפשיעה הנלווית לעבירות הסם, הכוללת לא פעם עבירות אלימות ועבירות רכוש הפוגעות בביטחון האישי ובקניין (ע"פ 6747/11 מדינת ישראל נ' אבו רקייק (3.1.2013); ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יונה (4.7.2012); ע"פ 575/88 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד מב (4) 242 (1988)). חומרה מיוחדת שמורה למי שמבצע סחר בסמים. אכן, לסוחר הסמים תפקיד מרכזי בשרשרת הפצת הסם, והוא תואר לא אחת גם כמי שמניע מעגלי עבריינות נוספים. כפי שנאמר בע"פ 4484/05 שגב נ' מדינת ישראל (8.8.2006) -

נגע הסמים מכלה בישראל כל חלקה טובה. כמות המילים שהושמעו באשר לצורך להילחם בנגע זה היא אין סופית. אין לך בית משפט בכל ערכאה שהיא, שלא חוזר על האמירות שעניין המלחמה שהוקדשה לביעור התופעה, ענישה מחמירה ככלי מרכזי במלחמה זו, והצורך להכות בכל אחת מחוליות הפצת הסם בין אם מדובר בבלדר, ובין אם מדובר במי שמעמדו בהיררכיה באותה פעולה ספציפית שעליה נסוב הדיון, גבוה יותר.

15. בדומה, צוין בע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל (8.3.2017) -

ההלכה בעניין עבירות סמים קובעת כי נוכח חומרתן הרבה של אותן העבירות יש להתמודד מולן באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה... כי יש לבכר את שיקולי ההרתעה על השיקולים האישיים בעבירות מסוג זה... וכי יש חשיבות בענישה כלכלית בעבירות סמים שעיקרן הוא בצע כסף.

16. לכך יש להוסיף כי הגם שקנאביס אינו מן הסמים הקשים ביותר, פקודת הסמים והפסיקה שיישמה אותה, אינן עורכות הבחנות בין סוג סם אחד למשנהו, והכלל הוא כי "סחר בסמים הוא סחר בסמים" -

ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס תוך שימוש באפליקציית ה'טלגראם', מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובתה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטריילית" של סמים. ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם (ע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (12.8.2018); ראו גם ע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל (4.2.2021); השוו: בש"פ 8640/20 אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (23.12.2020)).

17. אשר לעבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, הערכים המוגנים בעבירה זו הם שמירה על הסדר הציבורי ועל יכולת גורמי אכיפת החוק לבצע את תפקידם.
18. הפגיעה בערכים האמורים בענייננו - אף שאין לומר שעוצמתה נמוכה, גם אין לומר שהיא מצויה ברף העליון. מדובר באירוע חד פעמי של מכירת סם בכמות שאינה גבוהה ביותר, וכנגד תמורה של 450 ש"ח. יתרה מכך, בהתאם לתיאור העובדתי של מהלך העסקה בכתב האישום, חלקו של הנאשם היה הנמוך ביותר - לוגסי הוא שתיאם את הפגישה עם בקרמן, ובקרמן הוא שנטל את שלוש השקיות מתא הכפפות של המונית. ואכן, העבירה שיוחסה לנאשם היא עבירת סיוע. מבלי להקל ראש בעבירה זו, וכאמור ב"צורך להכות בכל אחת מחוליות הפצת הסם" (ע"פ 4484/05 גונן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (8.8.2006)), גם כאשר מדובר בשותף זוטרי בלבד, הרשעה בעבירת סיוע מלמדת שהנאשם לא ניצב במעגל הפנימי של העבירה, לא היה בעל שליטה פונקציונלית בביצועה וחלקו בביצוע העבירה התבטא בעיקרו בעזרה חיצונית (לאמות המידה להבחנה בין מבצע בצוותא למסייע, ראו ע"פ 875/12 אבו טהא נ' מדינת ישראל, פסקה 29 (7.1.2013)).
19. בצד האמור יש לתת את הדעת למספר נסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בתוך כך, יש לציין שעבירת סחר בסמים כרוכה מעצם טיבה בתיאום ובתכנון, והדבר משתקף בפועל בעובדות המתוארות במקרה דנן. עוד יש לתת את הדעת לתכלית הכלכלית העומדת לרוב ביסוד עבירה זו, הגם שבנסיבות העניין משקלה מוגבל יחסית, באין אינדיקציה לכך שהתמורה הגיעה לידי הנאשם עצמו. מנגד, כאמור, יש לתת משקל לחלקו היחסי הנמוך של הנאשם בביצוע העבירה. אשר לעבירת ההפרעה לשוטר במילוי תפקידו, אף שאין להקל ראש בעובדה שהנאשם נסע במהירות בתגובה לקריאות "משטרה" מתוך העובדות המתוארות נראה כי אין מדובר במהלך מתוכנן, אלא בתגובה ספונטנית לנסיבות מידיות, דבר המפחית במידת מה מחומרת המעשים.
20. אשר למדיניות הענישה, חלק מפסקי הדין שצירפו הצדדים נוגעים לענישה שהוטלה על מי שהורשעו בביצוע עבירת סחר בסמים, ולא כמסייעים כבמקרה שבענייננו. ככלל, רף הענישה הנוהג למקרה בודד של סחר בקנאבוס במשקל נמוך ובתמורה לסכום קטן, נע בין טווח של מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-10 חודשי מאסר (ראו רע"פ 8695/19 פסו נ' מדינת ישראל (5.1.2020); ת"פ (של' ראשל"צ) 63584-03-18 מדינת ישראל נ' קרדי (11.2.2020)). לפי סעיף 32 לחוק העונשין, העונש בגין עבירת הסיוע עומד על מחצית העונש המוטל על מי שמורשע בעבירה כמבצע ישיר. עם זאת, כידוע, ענישה אינה עניין אריתמטי, והעונש שיוטל במקרה בודד ייגזר ממכלול הנסיבות הרלוונטי למקרה שבנדון. נעמוד, עתה, אפוא, על מספר גזרי דין שחולקים עם ענייננו כמה מאפיינים משותפים.

- א. ברע"פ 1623/14 סיראג נ' מדינת ישראל (1.4.2014), נדון עניינו של מי שהורשע בשתי עבירות של סיוע לסחר בסם מסוכן, בכך שסייע לאחר למכור לסוכן משטרת חצי פלטת חשיש במחיר של ₪ 1,300. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר שניתן לרצות בעבודות שירות לבין מאסר בפועל לתקופה קצרה. לבסוף, מטעמי שיקום חרג בית המשפט מן המתחם שנקבע והשית על הנאשם צו של"צ, קנס בסך ₪ 2,000 ומאסר מותנה.
- ב. בעפ"ג 53901-05-15 איטאח נ' מדינת ישראל (20.7.2015), נדון עניינה של מי שהורשעה, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של סיוע לסחר בסם מסוכן וסיוע להחזקת סם שלא לצריכה עצמית. לפי עובדות כתב האישום, במהלך מספר חודשים סייעה הנאשמת לאחר לסחור בסמים מסוכנים מסוג חשיש ומריחואנה, בכך שהסיעה אותו מספר פעמים ברכבה למקומות אליהם הוא כיוון אותה, ושם הוא סחר בסמים. תמורת כל הסעה קיבלה הנאשמת סך של ₪ 400. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר שניתנים לריצוי בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר. לנוכח שיקולי שיקום, בית המשפט סטה לקולה ממתחם העונש ההולם, הותיר את הרשעת הנאשמת על כנה, וגזר עליה צו מבחן וצו שירות לתועלת הציבור.
- ג. בת"פ 22435-01-15 מדינת ישראל נ' שעיב (16.2.2016), נדון עניינה של מי שהורשעה על פי הודאתה בעבירה של סיוע לסחר בסם מסוכן. באישום הראשון - בגין מכירת 8.38 גרם קוקאין תמורת סך ₪ 4,500 לסוכן משטרת חלקה בביצוע העבירה היה בכך שהסיעה את המבצע העיקרי לחניון בו בוצעה העסקה. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל. על הנאשמת, נעדרת עבר פלילי, הושתו 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ומאסרים מותנים, תוך שבית המשפט התחשב בהודאתה, גילה הצעיר (בת 29), ונסיבות אישיות נוספות לרבות הריונה.
- ד. בת"פ 20393-02-20 מדינת ישראל נ' עיסא (16.2.2022) נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בסיוע לסחר בסם מסוג קוקאין במשקל 1.4954 גרם לסוכן משטרה, במונית שבה נהג באותה עת. בית המשפט קבע כי משעה שהנאשם היה רק שליח לדבר עבירה באופן חד פעמי, יש להעמיד את מתחם העונש ההולם על טווח שבין מאסר בן חודש ימים בעבודות שירות ל-9 חודשי מאסר בפועל.
21. על יסוד מכלול השיקולים שבנדון, מצאתי כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר שניתן לרצות בעבודות שירות לבין שישה חודשי מאסר בפועל. קביעת העונש בתוך המתחם
22. בעת קביעת העונש בתוך מתחם הענישה יש לתת את הדעת, להודיית הנאשם בעבירות, לנטילת האחריות מצדו ולחרטה שהביע. אכן, להודיית הנאשם חשיבות, הן במישור היעילות, החיסכון בזמן שיפוטי והשגת תוצאה מהירה; הן במובן זה שיש בהודייתו משום הפנמת חומרת המעשה, הבנת הפסול שבו ונכונות לשלם את המחיר. שיקול נוסף שיש להביא בחשבון הוא העובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי. בנתון זה יש כדי לשמש שיקול מקל, הן בשל הסבירות כי בנסיבות אלה הוא לא ישוב ויבצע עבירות בעתיד, הן בשל ההנחה כי באין עבר פלילי, העבירה שבוצעה אינה משקפת דפוס התנהגות רווח.

23. שיקול שלישי שיש להביאו בחשבון בתוך מתחם הענישה הוא סיכויי הרתעת היחיד והרבים כפועל יוצא של הענישה. לשיקול זה קיימת חשיבות מוגברת בעבירה של סחר בסמים, הן בשל חומרתה היתרה של עבירה זו, הן בשל האפשרות כי נוכח המניע הכלכלי העומד לא אחת ביסודה, עשויה ענישה משמעותית להיות אפקטיבית. על יסוד שיקולים אלה אף נקבע לא פעם כי בעבירות מעין אלה, שיקולי הרתעה מקבלים את הבכורה וגוברים על שיקולים אישיים (ראו: ע"פ 4295/15 אלצאנע נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (2.5.2016); ע"פ 3060/15 אבו רגייג נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (21.7.2015)). כפי שציין בית המשפט בע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל (24.7.2011) - אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שייגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה (שם, פסקה 24).
24. הנאשם טען כי יש להקל בעונשו גם מטעמי שיקום. ברם, כדי שיינתן לטענה זו שיקול של ממש - בין אם בתוך מתחם הענישה או לצורך חריגה ממנו, על הנאשם להציג תשתית עובדתית מבוססת לסיכויי השיקום, ולא רק טענות בעלמא. בתוך כך, בפסיקה נסקרו שיקולים שונים שיובאו בחשבון בעת בחינת האפשרות לסטייה ממתחם הענישה משיקולי שיקום, ובכלל זה: המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; והבעת חרטה כנה על המעשים. עוד צוין כי "שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א) לחוק העונשין. דברים אלה זוכים למשנה חיזוק מקום בו מדובר באדם צעיר נעדר עבר פלילי" (ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (18.4.2018)).
25. כאמור, בענייננו נערכו בנוגע לנאשם שני תסקירים מטעם שירות המבחן. התסקיר האחרון הצביע על כך שהנאשם אינו נוטל אחריות על מעשיו, ומשכך נמנע שירות המבחן מהמלצה שיקומית. לא הובא כל טעם שלא לקבל המלצה זו, הנעשית על-ידי אנשי מקצוע מיומנים בתחומם.
26. על יסוד הדברים האלה מצאתי כי יש להעמיד את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של המתחם, ולגזור עליו שני חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות.
- עונש הקנס
27. בצד עתירת המאשימה לעונש בעבודות שירות, עותרת היא בנוסף לעונש קנס. אמנם, לא הובאה אינדיקציה בדבר תמורה שנתקבלה בגין מכירת הסמים, ואולם, כאמור, עבירות סמים מתבצעות ברגיל מתוך מניע כלכלי של בצע כסף, ומשכך קיימת חשיבות להטלת עונש קנס שיקים משקל נגד למוטיבציה שביסוד בעבירה, וישקף גם את חומרתה. אני מטיל, אפוא, על הנאשם קנס על סך 2,000 ₪.
- סוף דבר
28. על יסוד כל האמור, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 2 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות. עבודות השירות יבוצעו בהתאם להמלצת הממונה על עבודות שירות, במכללת אברוצקי, שדרות יעקב 41 ראשון לציון, במשך חמישה ימים בשבוע, 6.5 שעות מדי יום, ללא עבודה בשמש וללא הרמת משאות כבדים. ריצוי העונש יחל ביום 30.12.24. במועד זה יתייצב הנאשם, לא יאוחר מהשעה 08:00, במשרדי הממונה על עבודות שירות, שלוחת מרכז, רח' סלמה 53, בניין משרד הפנים. הנאשם מוזתר כי אי ביצוע עבודות השירות כסדרן או אי שיתוף פעולה עם הממונה על עבודות שירות, עלולים להביא להפקעתן, וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.
- ב. שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירת סמים או עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.
- ג. קנס בסכום של 2,000 ₪ או שבוע מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 30 ימים ממועד גזר דין זה. הקנס ישולם מתוך הסכום שהופקד בקופת בית המשפט. כל סכום נוסף שהופקד מעבר לסכום הקנס יוחזר לנאשם. ניתן היום, ט' כסלו תשפ"ה, 10 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.